

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Undervisningsministeriet
Økonomi- og Erhvervsministeriet
Finansministeriet

Status for opfyldelse af 50 pct. målsætningen

Undervisningsministeriet
17. juni 2009

Indledning

Det fremgår af *Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen* (november 2006), at mindst 50 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre en videregående uddannelse i 2015. Det er besluttet og senest bekræftet i *Aftale om Opfølgning på globaliseringsaftalen* (1. marts 2008), at:

”Regeringen afrapporterer årligt en status for opfyldelse af målsætningerne om, at mindst 95 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2015, og mindst 50 pct. af alle unge skal gennemføre en videregående uddannelse i 2015. Heri indgår analyser af blandt andet forskellige aldersgruppers uddannelsesfrekvens. Afrapporteringen sker på baggrund af beregningsprincipperne i Undervisningsministeriets profilmodel.”

På den baggrund følger nedenfor en status for opfyldelse af 50 pct. målsætningen på baggrund af de seneste profilmodeltal, herunder opdelt på alder, køn og etnicitet. Af boks 1 fremgår beregningsprincipperne i profilmodellen.

Indledningsvis bemærkes, at de seneste tal fra profilmodellen vedrører 2007 Modellen medtager således ikke opgørelser efter 1. oktober 2007. Effekten af initiativerne i *Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen* vil tidligst kunne aflæses i profilmodellen fra 2008, der offentliggøres ultimo 2009, idet en række initiativer først har haft virkning fra undervisningsåret 2008/2009, jf. bilag 1.

Boks 1.

Profilmodellen som metode til opgørelse af status for 50 pct. målsætningen

I profilmodellen beregnes en gang årligt en ungdomsårgangs samlede uddannelsesstatus fra de går i 9. klasse og 25 år frem. Beregningerne foretages under antagelse af, at 9. klasseeleverne i deres vej gennem uddannelsessystemet vil have samme adfærd (fx fuldførelsesprocenter og overgangssandsynligheder mellem de forskellige uddannelser), som var kendt i fremskrivningsåret

Profilen viser således det uddannelsesmønster en given ungdomsårgang vil nå som cirka 40-årige, hvis årgangen i de næste 25 år forudsættes at have samme studie adfærd som alle de studerende havde i fremskrivningsåret.

Status for opfyldelse af 50 pct. målsætningen baseret på profilmodellen

Den seneste beregning af profilmodellen viser, at andelen af en ungdomsårgang, der i 2007 forventes at opnå en videregående uddannelse, er på knap 45 pct. mod knap 46 pct. i 2006, *jf. tabel 1*.

Tabel 1.				
Status for opfyldelse af 50 pct. målsætningen				
Pct.	2004	2005	2006	2007
Videregående uddannelse	45,7	46,6	45,8	44,8
- heraf kort videregående uddannelse	6,4	7,3	6,7	6,1
- heraf mellemlang videregående uddannelse	23,7	23,7	23,4	21,0
- heraf lang videregående uddannelse	15,6	15,5	15,8	17,8

Note: Da grunddata ændres løbende også tilbage i tid, bliver alle historiske tal genberegnet hvert år og vil derfor afvige fra sidste års opgørelse.
Kilde: UNI-C statistik og analyse

Som det fremgår af tabel 1, er andelen af en ungdomsårgang, der forventes at gennemføre en kort videregående uddannelse og en mellemlang videregående uddannelse faldet i perioden 2004 til 2007. Andelen af en ungdomsårgang, der forventes at gennemføre en lang videregående uddannelse er til gengæld steget med godt 2 pct. point fra 2004 til 2007.

Status for opfyldelse af 50 pct. målsætningen opdelt på aldersgrupper

Samlet er andelen af en ungdomsårgang, der forventes at gennemføre en videregående uddannelse som ca. 25-årige, steget med knap 4 pct. point i perioden 2004 til 2007, *jf. tabel 2*. Det kan skyldes, at flere helt unge optages på en videregående uddannelse, at uddannelserne søges og gennemføres hurtigere end tidligere.

Tabel 2.				
Status for opfyldelse af 50 pct. målsætningen opdelt på aldersgrupper				
Pct.	2004	2005	2006	2007
Ca. 20-årige	1,1	1,2	1,2	1,3
Ca. 25-årige	26,2	27,3	28,6	29,8
Ca. 30-årige	38,8	40,0	39,9	39,8
Ca. 35-årige	43,3	44,3	43,8	43,2
Ca. 40-årige	45,7	46,6	45,8	44,8

Anm: Ungdomsårgangens uddannelsesstatus er opgjort henholdsvis 5, 10, 15, 20 og 25 år efter afslutningen af 9. klasse, hvor elevernes gennemsnitsalder er 16,1 år. For universitetsuddannelserne gælder, at status er ved afslutning af kandidatuddannelsen.
Note: Da grunddata ændres løbende også tilbage i tid, bliver alle historiske tal genberegnet hvert år og vil derfor afvige fra sidste års opgørelse.
Kilde: UNI-C statistik og analyse

Det fremgår af tabel 2, at det på baggrund af ungdomsårgangen i 2007 forventes, at knap 30 pct. vil have gennemført en videregående uddannelse, når de er ca. 25 år gamle. Ved 30-årsalderen er andelen steget til knap 40 pct., og i de efterfølgende

de 10 år forventes yderligere 5 pct. at gennemføre en videregående uddannelse, hvormed i alt knap 45 pct. af en ungdomsårgang forventes af have gennemført en videregående uddannelse, når de er ca. 40 år gamle.

Der er tillige en tendens til, at ungdomsårgangene brugere mindre ekstra tid på at gennemføre en videregående uddannelse. Af tabel 3 fremgår det, at det gennemsnitlige ekstra tidsforbrug ved gennemførelse af disse uddannelsesstyper er faldet i perioden 2004 til 2007. Det ekstra tidsforbrug er faldet mest for de korte videregående uddannelser, hvor det ekstra tidsforbrug er faldet med 0,6 år, mens det ekstra tidsforbrug for de mellemlange og lange videregående uddannelser er faldet med 0,5 år.

Tabel 3.				
Ekstra tidsforbrug ved gennemførelse af videregående uddannelse opdelt på uddannelse				
År	2004	2005	2006	2007
Kort videregående uddannelse	4,2	4,3	4,0	3,6
Mellemlang videregående uddannelse	4,3	4,3	4,1	3,8
Lang videregående uddannelse	5,1	5,2	5,1	4,6

Note: Da grunddata ændres løbende også tilbage i tid, bliver alle historiske tal genberegnet hvert år og vil derfor afvige fra sidste års opgørelse.
Kilde: UNI-C statistik og analyse

Gennemsnitligt ekstra tidsforbrug er opgjort som uddannelsespause, studieskift, dobbelt ungdomsuddannelse, 10. klasse samt forsinkelse. Uddannelsespause udgør hovedparten af det samlede ekstra tidsforbrug og omfatter fx ufaglært arbejde og rejseaktivitet.

Generelt forventes flere piger end drenge at gennemføre en videregående uddannelse, *jf. bilag 2*. Tendensen gælder både for piger og drenge med dansk herkomst og med anden etnisk herkomst. Som det fremgår af tabel 4, er der imidlertid fortsat flere med dansk herkomst end med anden etnisk herkomst, der forventes at gennemføre en videregående uddannelse.

Tabel 4.		
Status for opfyldelse af 50 pct. målsætningen opdelt på køn og etnicitet		
Pct.	Dansk herkomst	Anden etnisk herkomst
Piger	53,8	47,1
Drenge	37,5	29,9
I alt	45,5	38,2

Kilde: UNI-C statistik og analyse
Note: Da grunddata ændres løbende også tilbage i tid, bliver alle historiske tal genberegnet hvert år og vil derfor afvige fra sidste års opgørelse.

I perioden 2004 til 2007 er andelen af personer med anden etnisk herkomst, der forventes at gennemføre en videregående uddannelse, steget. Forskellen mellem

andelene med videregående uddannelse blandt henholdsvis personer med dansk herkomst og anden etnisk herkomst er således reduceret fra godt 11 pct. point i 2004 til godt 7 pct. point i 2007, *jf. bilag 3*.

Tillæg til status for opfyldelse af 50 pct. målsætningen baseret på andre data

Udover profilmodellens resultater kan der identificeres en række tendenser fra de seneste kvote 2 ansøgninger til de videregående uddannelser.

Tallene viser blandt andet en øget kvote 2 søgning til alle universiteternes bacheloruddannelser inden for alle hovedområder undtagen teknisk videnskab, hvor kvote 2 ansøgningerne er faldet med 9 personer fra 2008 til 2009, *jf. bilag 4*.

Iværksatte initiativer på de videregående uddannelser

17. juni 2009

Som led i *Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen* blev det aftalt at iværksætte en række initiativer med henblik på opfyldelse af målsætningen om, at mindst 50 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre en videregående uddannelse i 2015.

Nedenfor fremgår en oversigt over tidspunktet for iværksættelsen af initiativerne rettet mod de videregående uddannelser, jf. *tabel 1*.

	07-09	2007		2008		2009	
	Mio. kr.	1. halv- år	2. halv- år	1. halv- år	2. halv- år	1. halv- år	2. halv- år
5.1 Akkrediteringsinstitution	50						
5.2.1 Efteruddannelse af undervisere på læreruddannelsen og pædagoguddannelsen	70						
5.2.2 Efteruddannelse af praktikvejledere	25						
5.2.3 Efteruddannelse af lærere på øvrige mellemlange videregående uddannelser	35						
5.3.1 Ændring af undervisningsformer, styrket studievejledning og efteruddannelse	205						
5.3.1 Eliteuddannelser	25						
5.3.3 Basismidler til IT-Universitetet	40						
5.4.1 Kvalitetsløft i de mellemlange videregående uddannelser	200						
5.4.2 Institutioner skal skabe mere systematisk viden	125						
5.5.1 Reform af de korte videregående uddannelser	45						
5.5.2 Efteruddannelse af KVVU-lærere	20						
5.6 Styrket internationalisering	90						
2007-2009 i alt	930						

Som det fremgår af tabel 1, er initiativerne trådt i kraft på forskellige tidspunkter. Enkelte initiativer er således igangsat i første halvår af 2007, mens andre er igangsat i andet halvår af 2007, og atter andre er igangsat i henholdsvis første og andet halvår af 2008. Et enkelt initiativ igangsættes først i andet halvår af 2009.

Som følge heraf vil effekterne af initiativerne i *Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen* tidligst kunne aflæses i profilmødelens tal for 2008, der offentliggøres ultimo 2009 som følge af forsinkelse i datagrundlaget.

Ud over initiativerne i *Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen* er der på baggrund af *Aftale om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden* iværksat en række

yderligere initiativer på universitetsområdet til understøttelse af opnåelse af 50 pct. målsætningen og med henblik på at reducere færdiggørelsesalderen:

- Med virkning fra optagelsen 2008 er de specifikke adgangskrav (dvs. krav til fag og niveauer) for optagelse på universiteternes bacheloruddannelser ensrettet og skærpet. Målet er at sikre et ensartet og højere fagligt indgangsniveau og dermed et lavere frafald.
- Med virkning fra 1. september 2007 er der gennemført en tidsbegrænsning på de studerendes specialeskrivning, således at specialet skal gennemføres indenfor det halve år, det typisk er normeret til.
- Universiteterne er pr. 1. februar 2008 blevet forpligtiget til at følge op i forhold til frafaldstruede studerende (dvs. studerende, der er mere end ½ år bagud på deres studium).
- Fra 2009 indføres den såkaldte N+1- ordning, der betyder, at universiteterne får bachelorbonus for de bachelorer, der fuldfører indenfor normeret tid plus 1 år, samt kandidatbonus for de kandidater, der fuldfører indenfor normeret tid.

Status for opfyldelse af 50 pct. målsætningen opdelt på køn

17. juni 2009

Det fremgår af tabel 1, at godt 53 pct. af pigerne i 2007 forventes at gennemføre en videregående uddannelse mod knap 37 pct. af drengene.

Tabel 1.				
Status for opfyldelse af 50 pct. målsætningen				
Pct.	2004	2005	2006	2007
Alle i alt	45,7	46,6	45,8	44,8
Korte videregående uddannelser	6,4	7,3	6,7	6,1
Mellemlange videregående uddannelser	23,7	23,7	23,4	21,0
Lange videregående uddannelser	15,6	15,5	15,8	17,8
Dreng i alt	36,9	38,5	37,2	36,8
Korte videregående uddannelser	7,0	8,2	7,5	6,7
Mellemlange videregående uddannelser	16,2	16,5	15,8	14,5
Lange videregående uddannelser	13,6	13,9	13,8	15,6
Piger i alt	54,9	55,0	54,8	53,2
Korte videregående uddannelser	5,9	6,5	5,8	5,4
Mellemlange videregående uddannelser	31,5	31,3	31,2	27,8
Lange videregående uddannelser	17,5	17,2	17,8	20,1

Note: Da grunddata ændres løbende også tilbage i tid, bliver alle historiske tal genberegnet hvert år og vil derfor afvige fra sidste års opgørelse.
Kilde: UNI-C statistik og analyse

Det fremgår endvidere af tabel 1, at andelen af både drenge og piger, der forventes at gennemføre en videregående uddannelse, er faldet svagt i perioden 2004 til 2007. Andelen af piger, der forventes at gennemføre en videregående uddannelse, er i perioden 2004 til 2007 faldet fra knap 55 pct. til godt 53 pct., svarende til knap 2 pct. point, mens andelen af drenge, der forventes at gennemføre en videregående uddannelse, har ligget stabilt i perioden fra 2004 til 2007 på knap 37 pct.

Endelig fremgår det af tabel 1, at hovedparten af pigerne forventes at gennemføre en mellemlang videregående uddannelse. Det er sket en stigning i andelen af både drenge og piger, der forventes at gennemføre en lang videregående uddannelse.

Status for opfyldelse af 50 pct. målsætningen opdelt på etnicitet

17. juni 2009

Andelen af personer med anden etnisk herkomst, der forventes at gennemføre en videregående uddannelse, er steget i perioden fra 2004 til 2007, *jf. tabel 1.*

Pct.	2004	2005	2006	2007
Alle med anden etnisk herkomst	35,4	36,2	36,7	38,2
Kort videregående uddannelse	5,8	6,0	5,7	5,8
Mellemlang videregående uddannelse	17,7	18,3	18,5	17,8
Lang videregående uddannelse	11,9	12,0	12,4	14,7
Alle med dansk herkomst	46,7	47,6	46,8	45,5
Kort videregående uddannelse	6,5	7,5	6,8	6,1
Mellemlang videregående uddannelse	24,3	24,3	23,9	21,3
Lang videregående uddannelse	15,9	15,9	16,1	18,1

Note: Da grunddata ændres løbende også tilbage i tid, bliver alle historiske tal genberegnet hvert år og vil derfor afvige fra sidste års opgørelse.
Kilde: UNI-C statistik og analyse

Det fremgår af tabel 1, at andelen af personer med anden etnisk herkomst, der forventes at gennemføre en videregående uddannelse, er steget fra godt 35 pct. i 2004 til godt 38 pct. i 2007 svarende til knap 3 pct. point.

Andelen af personer med dansk herkomst, der forventes at gennemføre en videregående uddannelse er faldet svagt. Således er andelen af personer med dansk herkomst, der forventes at gennemføre en videregående uddannelse, faldet fra knap 47 pct. i 2004 til knap 46 pct. i 2007 svarende til godt 1 pct. point.

Forskellen mellem andelene med henholdsvis dansk og anden etnisk herkomst, der forventes at gennemføre en videregående uddannelse er således blevet 4 pct. point mindre i perioden, idet den i 2007 var godt 7 pct. point mod godt 11 pct. point i 2004.

Kvote 2 ansøgninger til de videregående uddannelser

17. juni 2009

Tabel 1 viser antallet af ansøgere (1. prioritet) til de videregående uddannelser.

Tabel 1.					
Ansøgere (1. prioritet) til de videregående uddannelser.					
Type	2006	2007	2008	2009	Udvikling 2008-09 i pct.
KVU	2.392	2.220	1.798	2.458	37
MVU	13.075	11.566	9.364	10.444	12
LVU	11.693	11.904	9.269	11.360	23
I alt	27.160	25.690	20.431	24.262	19

Kilde: Den koordinerede tilmeldingssekretariatet.

Det fremgår af tabel 1, at der er et stigende antal kvote 2 ansøgere til de videregående uddannelser. Samlet set har der været en stigning på KVU og MVU på i alt 16 pct., mens stigning på LVU udgør 23 pct.

Tabel 2 nedenfor viser kvote 2 ansøgere til udvalgte uddannelser på Undervisningsministeriets område.

Tabel 2.					
Ansøgere (1. prioritet) til store uddannelser på Undervisningsministeriets område.					
Uddannelse	2006	2007	2008	2009	Udvikling 2008-09 i pct.
Folkeskolelærer	2.119	1.563	1.166	1.221	5
Fysioterapeut	1.191	1.065	977	1.038	6
Pædagog	3.362	2.506	1.754	2.016	15
Socialrådgiver	1.060	806	643	695	8
Sygeplejerske	1.842	1.496	1.068	1.156	8
Design teknolog	461	524	318	619	95
Journalist	783	951	884	907	3
I alt	10.818	8.911	6.810	7.652	12

Kilde: Den koordinerede tilmeldingssekretariatet.

Det fremgår af tabel 2, at antallet af ansøgere til blandt andet pædagog, lærer og sygeplejerskeuddannelsen stiger. Hele 16 pct. flere søger ind på pædagogstudiet, mens 8 pct. flere vil læse til sygeplejerske og 5 pct. flere vil være folkeskolelærer.

På Videnskabsministeriets område, har der været en stigende kvote 2 søgning til alle universiteternes bacheloruddannelser inden for alle hovedområder undtagen teknisk videnskab, hvor kvote 2 søgningen er faldet med 9 personer fra 2008 til 2009. Stigningen i kvote 2 søgningen har været størst indenfor for sundhedsvidenskab (39 pct.) og samfundsvidenskab (24 pct.), mens stigningen indenfor humaniora og naturvidenskab har været på henholdsvis 15 pct. og 14 pct.

Tabel 3.

Ansøgere (1. prioritet) til hovedområder og store uddannelser på Videnskabsministeriets område.

Uddannelse	2006	2007	2008	2009	Udvikling 2008-09 i pct.
Humaniora	2.936	3.074	2.375	2.719	15
Fx historie	124	157	99	115	16
Naturvidenskab	1.218	1.179	991	1.129	14
Fx dyrlæge	352	319	270	352	30
Samfundsvidenskab	4.425	4.621	3.793	4.713	24
Fx jura	594	588	482	595	23
Sundhedsvidenskab	2.849	2.724	1.780	2.475	39
Fx medicin	2236	2146	1451	2.022	39
Teknisk videnskab	238	286	309	300	-3
I alt	11.693	11.904	9.269	11.360	23

Kilde: Den koordinerede tilmeldingssekretariatet.